

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
БУИНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НУРЛАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БУА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
НОРЛАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

20 июнь 2018 ел

№ 7

Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга
китерелгән зыян күләмен исәпләү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациисе Урман кодексы, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең «Урман законнарын бозу аркасында урманнарга китерелгән зыян күләмен исәпләү турында» 08.05.2007 ел, № 273 карары нигезендә, Буа муниципаль районы Норлат авыл жирлеге башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘ:

1. Расларга:

№ 1 күшымта нигезендә агач әзерләү рөхсәт ителә торган урман законнарын бозу нәтижәсендә урман утыртмаларына, куакларга һәм лианаларга китерелгән зыян күләмен исәпләү өчен такслар;

№ 2 күшымта нигезендә агач әзерләү рөхсәт ителми торган агач һәм куакларга китерелгән зыян күләмен исәпләү өчен таксалар;

№ 3 күшымта нигезендә, урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына яисә урман утыртмаларына кертелмәгән агачларга, куакларга һәм затларга китерелгән зыян күләмен исәпләү методикасы;

урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга китерелгән зыянның күләмен исәпләп чыгару өчен такслар, урман утыртмаларына китерелгән яисә урман утыртмаларына карамаган агачларга, куакларга һәм лианаларга кертелгән зыяннан тыш, 4 нче күшымта нигезендә.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны ұз өстемдә калдырам.

Буа муниципаль районының Норлат авыл
жирлеге башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручи

Г.Ф. Булатова

**Агач өзөрлөү рөхсөт ителэ торган урман законнарын бозу аркасында урман утыртмаларына,
куакларга һәм лианаларга көртөлгөн зиян құләмен исәпләү өчен**

ТАКСЛАР

Хокук бозу төре	Зиян құләме
I. Урман утыртмаларына китерелгөн зиян құләмен исәпләү өчен такслар	
1. Киләсе агачларның, куакларның һәм лианаларның үсешен түктату дәрежәсенә қадәр законлы булмаган кисүләр, казып алу, юк иту яки заарлау:	
ылыслы токым агачларының кәүсәсе 12 см һәм андан да күбрәк диаметрлы яфраклы токым агачлары 16 см һәм андан да күбрәк	ылыслы токым агачларының кәүсәсенән диаметры 12 см һәм андан да күбрәк яфраклы токым агачларының кәүсә диаметры 16 см һәм андан да күбрәк булган 50 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарғаннар
ылыслы токым агачлары, кәүсәсенән диаметры 12 см га житмәгән, һәм кәүсәсенән диаметры 16 см га житмәгән яфраклы токым агачлары	ылыслы токым агачларының кәүсәсенән диаметры 12 см булган һәм кәүсә диаметры 16 см булган яфраклы токымлы агачларның 50 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарғаннар
ылыслы токымнарның һәр куагы яфраклы токымнарның һәр куагы һәм һәр лиана	Татарстан Республикасында урман хасил итүче төп ылыслы токымның кәүсәсе 16 см булган 1 агачның агач материалының 10 тапқыр бәясе, урман ресурслары құләме берәмлеге өчен ин зур ставка буенча саналған
2. Түбәндәге агачларның, куакларның һәм лианаларның үсешен түктатуга китерми торган зиян:	Татарстан республикасында урман хасил итүче яфраклы төп токымның кәүсәсе 20 см булган 1 агач материалының 10 тапқыр бәясе, урман ресурслары құләме берәмлеге өчен ин зур ставка буенча саналған
ылыслы токым агачларының кәүсәсе 12 см һәм андан да күбрәк диаметрлы яфраклы токым агачлары 16 см һәм андан да күбрәк	ылыслы токым агачларының кәүсәсе 12 см һәм андан да күбрәк яфраклы токым агачларының кәүсәсе 16 см диаметрлы һәм андан да күбрәк диаметрлы 10 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча

	исәпләп чыгарганныар
ылыслы токым агачлары, кәүсәсенең диаметры 12 см га житмәгән, һәм кәүсәсенең диаметры 16 см га житмәгән яфраклы токым агачлары	ылыслы токым агачларының кәүсәсенең диаметры 12 см булган һәм кәүсә диаметры 16 см булган яфраклы токым агачларының 10 тапкыр кыйммәте, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарылган
ылыслы токымнарның һәр куагы	Татарстан республикасында төп ылыслы урман токымының кәүсәсе 12 см булган 1 агач материалының 10 тапкыр бәясе, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен иң зур ставка буенча саналган
яфраклы токымнарның һәр куагы һәм һәр лианасы	Татарстан Республикасында төп яфраклы урман токымының кәүсәсе 16 см булган 1 агач материалының 10 тапкыр бәясе, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен иң зур ставка буенча саналган
3. Коры-сары агачларны, чытырманлық агачларың, жил белән ауган агачларны законсyz кисү, үзләштерү (урлау)	урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарылган коры-сары, чытырман һәм жил аударган агач материалының бәясе
4. Урман питомникларында үсентеләрне яисә үсентеләрне юк итү яки зыян китеү	Кырылган яки заарланган чәчкене яки үсентеләр яшенә кадәр чәчкеннәрне һәм үсентеләрне үстерү белән бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме - һәр юк ителгән яки заарланган чәчкене яки үсенте өчен
5. Урман культураларын, урман орлыкларын һәм аналык плантацияләрен, табигый барлыкка килгән яшь терлекләрне һәм үсмерләрне юк итү яки зыян китеү	Кырылган яисә черегән урман культуралары (чәчү яки утырту тарафыннан булдырылган урман утыртмалары), табигый чыгышлы яшь агачлар һәм үsep чыккан үсентеләр, һәр гектар юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман культуралары өчен, 10 яшькә кадәрге табигый яшь үсентеләр һәм үсентеләр өчен чыгымнарның 5 тапкыр күләме - һәр гектар урман культуралары, табигый килеп чыккан һәм үsep чыккан яшь үсентеләр өчен юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман-орлык һәм ана плантацияләр яшенә кадәр урман орлыклары һәм ана плантацияләр төзүгә бәйле чыгымнарның 7 тапкыр күләме - 10 яшькә кадәрге чорда юкка чыгарылган яисә заарланган урман-орлык һәм ана плантацияләрнең һәр гектары өчен
	әлеге күшымтаның 1 һәм 2 пунктлары нигезендә билгеләнгән бәя күләмендә - урман культураларын, урман орлыклары һәм ана плантацияләрен, табигый чыгышлы яшь терлекләрне һәм 10 елдан артык яшь үсентеләрне юкка чыгарган яисә заарлаган өчен

**II. Урман утыртмаларына, куакларга һәм гражданнарга китерелгән зыян құләмен исәпләү
өчен таксалар**

Урман утыртмаларына көртөлмәгән ағачларны, куакларны һәм яфракларны юк итү яки зыян китерү

юкка чыгарылған яки заарланған һәр ағач, куак, лиана өчен ағачлар, куаклар үстерү белән бәйле чыгымнарның 5 тапкыр құләме

ТР Буа муниципаль районы **Норлат**
авыл жирлеге Башкарма комитетының
2018елның **20 июнендэгэ 7 номерлы** каарына
2 нче күшүмтә

Агач өзөрлөү рөхсөт ителми торган агачларга һәм қуакларга китерелгән зыянны исәпләп
чыгару өчен
ТАКСЛАР

Россия субъекты	Федерациясе	Юкка чыгарылган, заарланган яки киселгән агачлар үләмә буенча таксалар , сум/куб м		1 юкка чыгарылган, зыян күргән яки киселгән қуак өчен таксалар, сум	
		законсыз кисуләр, юкка чыгару яки зыян үлүү вакытында қуакларның үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр зыян	куаклар үсешен заарлауга китермәгән зыян	законсыз кисуләр, юкка чыгару яки зыян үлүү вакытында қуакларның үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр зыян	куаклар үсешен заарлауга китермәгән зыян
Татарстан Республикасы	10782	2156,4	366,6	172,5	

**Урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына яисә урман утыртмаларына
көртөлмәгән агачларга, куакларга һәм гражданнарга китерелгән зыян күләмен исәпләү
методикасы.**

1. Әлеге методика нигезендә урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына, китерелгән зыянның күләме яисә урман законнарын бозу аркасында урман утыртмаларына, куакларга һәм лианаларга көртөлмәгән һәм зарап һәм файда китерә торган зыян күләме билгеләнә.

Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнардан файдаланудан алышмаган көремнәр алышмаган табыш дип аңлатыла.

2. Зыян күләме урман утыртмаларына китерелгән яисә урман законнарын бозу нәтижәсендә урмандагы агачларга, куаклыкларга һәм лианаларга каралмаган зыянны агач материалларын әзерләү рөхсәт ителә торган урман законнарын бозу нәтижәсендә китереп чыгарган зыянны исәпләү өчен, агач материалларын әзерләү рөхсәт ителми торган агачларга һәм куакларга китерелгән зыянның күләмен исәпләү өчен һәм урман законнарын бозу нәтижәсендә урманга китерелгән зыянны исәпләү такслары, урман утыртмаларына яки урман утыртмаларына, агачларга, куакларга һәм лианнарга көртөлгән зыянны исәпләү өчен билгеләнә (алга таба - такслар).

3. Урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына, агынты сулар, химик, радиоактив һәм башка зараплы матдәләр, житештерү һәм куллану калдыклары, ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә барлыкка килгән зыяннары, урман янғыннарын булдырмый торган жайланмаларсыз житештерү объектларын файдалануга тапшыру нәтижәсендә агач утыртмаларына, куакларга һәм лианнарга зыян китергәндә, тиешле территорияне алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнар, шулай ук тиешле территорияне алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнар, шулай ук, урман янғыннарын сүндерү белән бәйле.

4. Такслар нигезендә зыян күләме үсентеләр һәм үсентеләр үстерүгә, урман культуралары, урман орлыгы һәм ана плантацияләре булдыруга, Табигый үсемлек һәм үсемлек үсентеләре үсешенә, территорияне чистартуга һәм аны алга таба файдалану өчен яраклы халәткә китерүгә, урман корылышы һәм урман хужалыгы билгеләрен әзерләү һәм урнаштыруга, урман юлына яки янғынга каршы билгеләнештәге юлга зыян китерүгә бәйле чыгымнар күләменән чыгып исәпләнә, хокук бозу вакытында вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнгән бәяләр һәм нормативлар кулланыла, алар турыдан-туры урман үсентеләре һәм үсентеләр үстерүгә, урман культуралары, орлыклык һәм ана плантацияләре, табигый токымдагы яшь үрчемлекләр булдыруга, шулай ук аларны юк ителгән яки зыян күргән территорияне чистартуга һәм аны алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә, урман төзелеше һәм урман хужалыгы билгеләрен әзерләүгә һәм урнаштыруга бәйле, урман юлына яки янғынга каршы билгеләнештәге юлларга зыян китерүне бетерү.

5. Такслар нигезендә зыян күләме урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкаларыннан чыгып исәпләнсә, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән түләү ставкалары, үзагачы 10 км ераклыкка чыгаруга карата Россия Федерациясе Урман кодексының 81-84 статьялары нигезендә билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә кулланыла.

6. Агачның бәясен исәпләгәндә, аны эшлекле һәм вакланмага булу башкарыйлый. Бу очракта уртacha зурлыктагы эшлекле үзагачка карата билгеләнгән түләү ставкасы кулланыла.

1 гектардан артык мәйданда юкка чыгарылган, заарланган яки киселгән агачлар, куаклар һәм лианалар күләмен билгеләү өчен урман төзелеше материаллары кулланыла.

7. Зыян күләмен санаганда, агач кәүсәсенең диаметры 1,3 метр биеклектә үлчәнә.

8. Зыян күләме 1 сумга кадәр төгәллек белән исәпләнә.

9. Такслар нигезендә саналган зыян күләме арта.:

2 тапкыр, эгәр урман законнарын бозу саклагыч урманнарда (максус сакланылучы табигать территорияләреннән тыш) һәм эксплуатацияләү урманнарының максус яклау участокларында башкарылса;

3 тапкыр, әгәр урман законнарын бозу саклагыч урманнарның аеруча яклау участокларында башкарылса;

5 тапкыр, әгәр урман законнарын бозу махсус сакланылуучы табигать территорияләрендә башкарылса;

10 тапкыр, әгәр азық-төлек урман ресурсларын эзерләү яисә төрләре Россия Федерациясенең Кызыл китабына һәм (яисә) Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән дару үсемлекләрен жыю башкарылса.

10. Элеге Каарга 1 нче күшымтада күрсәтелгән такслар нигезендә саналган зыян күләме декабрьдә - гыйнварда гамәлгә ашырыла торган ылыслы токым агачларын һәм қуакларын законсыз кискән, юкка чыгарған яисә заарлаган очракта 2 тапкырга арта.

11. Агач материалын әзерләү “Агач материалын әзерләү рөхсәт ителми торган агачларга (куаклыкларга) китерелгән зыянның күләме “Агач материалын әзерләү рөхсәт ителми торган агач һәм қуакларның төрләре (токымнары) исемлеген раслау турында” Урман хужалыгы федераль агентлыгының 05.12.2011 № 513 боерыгы нигезендә әлеге каарга 2 нче күшымтада күрсәтелгән такс әсәре буларак исәпләнә, һәм юкка чыгарылган, киселгән яисә заарланган агачларның (куакларның) күләме (күләм) күрсәтелә.

12. Урман утыртмаларына кертелмәгән агачларга, қуакларга һәм лианаларга китерелгән зыянны исәпләгендә, вәкаләтле башкарма хакимият органнары билгеләгән хокук бозу очрагында булган бәяләр һәм чыгымнары нормативлары кулланыла, алар агач, қуаклар һәм лианалар үстерү белән турыдан-туры бәйле, шулай ук алар артыннан юкка чыгарылган яисә заарланган килеш карау белән.

13. Урманнарга, шул исәптән урман үсентеләренә, яисә урман үсентеләренә кертелмәгән агачларга, қуакларга һәм лианаларга китерелгән зыян күләме урман законнарын бозу нәтижәсендә зыян күләмнәрен кушу юлы белән исәпләнә.

**Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга китерелгән зыянны исәпләп чыгару өчен,
урман утыртмаларына китерелгән яисә урман утыртмаларына карамаган агачларга,
куакларга һәм лианнарга кертелгән зыянны исәпләү өчен**
ТАКСЛАР

Хокук бозу төре	Зыян күләме
1. Билгеләнгән кагыйдәләрне бозып, үз белдеген белән агач сумаласын әзерләү	Агач сумаласы күләме берәмлеке өчен түләү ставкалары буенча саналган 5 тапкыр бәясе
2. Агач урман ресурсларын әзерләү һәм жыю (бүреләр, каенлар, агачлар һәм куаклар, чүпчар, яфрак азық, чыршы, пихта һәм нарат лапалары, мха, урман астилкасы, камыш,) билгеләнгән кагыйдәләрне бозып башкарыла, шулай ук аларны үз белдеген белән бозу яки юк итү.	Бүкән, каен кайрысы, куак һәм агач кайрысы, коры-сары, чыршы, нарат, ак чыршы ботаклары, мүк, урман түшәге, камыш, бәяләре 2 тапкыр бәясе
3. Азық-төлек урман ресурсларын (кыргый үсә торган жиләк-жимеш, жиләк, чикләвек, гәмбә, орлыклар, агач соклары) әзерләү һәм билгеләнгән кагыйдәләрне бозып башкарыла торган дару үләннәре жыю, бигрәк тә үз белдекләре белән	Азық-төлек урман ресурслары һәм дару үләннәре күләме буенча исәпләп чыгарылган кыргый үсә торган жимеш, жиләк, чикләвек, гәмбә, орлык, агач соклары, дару үсемлекләренең кыйммәте 2тапкыр бәясе
4. Урманнаран үз белдеген белән файдалану.: Аучылык хужалыгын алыш бару; авыл хужалыгы алыш бару; урман жиләк-жимеш, жиләк, декоратив яки дару үләннәре үстерү; фәнни-тикшеренү һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреацион эшчәнлекне тормышка ашыру; урман плантацияләрен булдыру һәм эксплуатацияләү; жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәрту эшләрен башкару; сусаклагычларны, башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корылмаларны һәм махсус портларны төзү һәм эксплуатацияләү; электр тапшыру линияләрен, элемтә линияләрен, юлларны, труба үткәргечләрне һәм башка линия объектларын төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү; агач һәм башка урман ресурсларын эшкәрту	Федераль милектә булган урман кишәрлеке мәйданы берәмлеке өчен түләү ставкасы буенча саналган еллык аренда түләвенең 5 тапкыр күләме территорияне чистартуга һәм аны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнарны тиешле рәвештә файдалануның һәм аның күләме

5. Туфракларны үз белдеге белән тәшерү, юк итү яки бозу, транспорт чарапаларын һәм механизмнары, махсус билгеләнештән тыш, саклау урманнарында, билгеләнгән урыннардан тыш, аларның гамәлдәге урман юлларыннан читтә хәрәкәт итү	Татарстан республикасында төп урман төзүче токымның үзагач күләме берәмлеке өчен түләүнең ин зур ставкасы 5 тапкыр (һәр квадрат метр өчен тәшерелгән, юкка чыгарылган яки бозылган туфрак, шулай ук саклагыч урманнарда урнашкан махсус билгеләнештән тыш һәр транспорт чарасы яки механизм өчен йә гамәлдәге юллардан читтә хәрәкәт итү)	
6. Кырмыскаларны юк итү яки заарлалау	Татарстан Республикасында урман барлыкка кiterүче төп токымнан булган агач күләме берәмлеке өчен түләүнең ин зур ставкасы, юкка чыгарылган яисә зыян күргән кырмыска оясы диаметрына карап билгеләнгән коэффициентка тапкырланган (һәрбер юк ителгән яисә зыян күргән кырмыска оясы өчен):	
	диаметры 0,7 м га кадәр булганда	- коэффициент 1;
	диаметры 0,8 - 1 м га кадәр булганда	- коэффициент 1,5;
	диаметры 1,1 - 1,3 м булганда	- коэффициент 2,5;
	диаметры 1,4 - 1,6 м булганда	- коэффициент 4;
	диаметры 1,7 - 1,9 м булганда	- коэффициент 6;
	диаметры 2 м һәм аннан да зуррак булганда	- коэффициент 7
7. Коммуналь-көнкүреш һәм сәнәгать калдыклары, көнкүреш һәм төзелеш чүпчары белән урманнарны пычрату яисә чүпчар белән чүпләү	территорияне чистартуга һәм аны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә кiterүгә бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме	
8. Урман төзекләндерү яисә урман хужалыгы билгеләрен юк итү яисә аларга зыян кiterү	юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман хужалыгы тамгасын әзерләүгә һәм урнаштыруга бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме	
9. Урман юлын яисә янгынга каршы билгеләнештәге юлларга зыян салу	Хәрәкәтләрне бетерүгә бәйле чыгымнарның 2 тапкыр күләме	